gemeente
Weststellingwerf

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega

Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Telefoon
140561

Fax
(0561) 61 36 06

Internet
www.weststellingwerf.nl

E-mail
info@weststellingwerf.nl

De heer L. Beijderwellen
Langelilleweg 10
8484 KE Langelille

Wolvega, 23 februari 2021

Referentienummer: 009890900
Documentnummer: 0098289784

Behandeld door G. Stam,

Onderwerp: Gesprek over kansrijk gebied Grote Veenpolder

Beste meneer Beijderwellen,,

Op 1 februari jl, heeft u namens de bewonerscommissie funderingsproblematiek Groote Veenpolder ons college een brief gestuurd waarin u uw zorg uit dat de Groote Veenpolder zich niet kan ontwikkelen van kansrijk gebied tot ontwikkelgebied binnen het Friese veenweideprogramma. Wij begrijpen uw zorg en geven daarom graag een toelichting op het proces rond de kansrijke en ontwikkelgebieden en wat dit betekent voor Groote Veenpolder.

Het Veenweideprogramma beantwoordt uw vraag
U stelt uw vraag over de aanpak van de veenweideproblematiek in de Groote Veenpolder aan ons college. Voor deze problematiek werkt de gemeente samen met de provincie, het waterschap en de andere veenweidegemeenten in het veenweideprogramma. In overleg met het Veenweideprogramma hebben we een antwoord op uw brief opgesteld.

Veenweidevisie 2015
In 2015 heeft de Provincie Fryslân de Veenweidevisie vastgesteld. De Groote Veenpolder is in die visie, samen met vijf andere gebieden als kansrijk gebied voor de aanpak van de veenweideproblematiek aangewezen. Een kansrijk gebied is een gebied waar op inhoudelijke gronden en vanuit maatschappelijke energie veel kansen liggen. Voor de uitvoering in de Groote veenpolder zijn twee trajecten gestart.

1. In 2018 is een gebiedsproces gestart voor het maken van een plan om bodemdaling door veenoxidatie te verminderen. Een instrument hiervoor is het verhogen van de waterpeilen maar er is ook gekeken naar bijvoorbeeld bodemmaatregelen. In het gebiedsproces werken de veenweideoverheden samen met een initiatiefgroep vanuit de landbouw, vertegenwoordigers van natuur en in afstemming met onder meer de plaatselijke belangen.

2. In 2019 is de pilot hoogwatervoorzieningen gestart. Daarin onderzoekt het veenweideprogramma de bescherming van de fundering van woningen door hoogwatervoorzieningen. Leden van uw bewonersgroep hebben deelgenomen aan de funderingsonderzoeken voor de pilot.

Hiernaast loopt nog een derde spoor dat door de landbouw is geïnitieerd, de Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw (NIL). De Regiodeal is een samenwerking tussen rijk en de drie noordelijke provincies gericht op het stimuleren van natuurinclusieve landbouw.

De landbouw in de Groote veenpolder gaat met ondersteuning van de Regiodeal een gebiedsagenda opstellen voor natuurinclusieve landbouw met maatregelen om die agenda te realiseren.

Het was de bedoeling om in 2020 deze drie sporen in een deelgebied van de Groote Veenpolder samen te brengen en een integraal plan te maken voor dat deelgebied met alle partijen, landbouw, natuur en bewoners. Met de aldus opgedane ervaring zou dan de rest van de Groote Veenpolder aangepakt kunnen worden. Besloten is hiermee te wachten totdat duidelijk is wat het nieuwe veenweideprogramma betekent voor de Groote Veenpolder.

Ontwerp-Veenweideprogramma 2021-2030
Het ontwerp-Veenweideprogramma 2021-2030 bouwt voort op de Veenweidevisie van 2015 en is een herijking en aanscherping van de ambities en doelen voor het Friese veenweidegebied. Belangrijke aanleiding hiervoor zijn de afspraken uit het landelijk Klimaatakkoord van 2019. Bij veenoxidatie komt CO2 vrij. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de Nederlandse veenweidegebieden een bijdrage moeten leveren aan de landelijke reductie van broeikasgassen. Voor het Friese veenweidegebied gaat het om 0,4 Mton CO2. Hierdoor is in het Veenweideprogramma 2021-2030 de ambitie opgenomen om de CO2 uitstoot, en daarmee bodemdaling, door veenoxidatie meer te vertragen dan in de veenweidevisie van 2015.
In het ontwerp-Veenweideprogramma 2021-2030 (VP 21-30) worden naast kansrijke gebieden nu ook ontwikkelgebieden onderscheiden. Kort gezegd is een ontwikkelgebied een kansrijk gebied waarvoor geld beschikbaar is om de maatregelen voor de veenweideopgaven uit te voeren. De Friese overheden zijn niet in staat om de enorme opgaven in het veenweidegebied zelfstandig te financieren. Daarvoor wordt een beroep gedaan op onder meer budgetten van het Rijk en wordt onderzocht met externe partijen welke co-financieringsmogelijkheden en alternatieve verdienmodellen er zijn. De ontwikkelgebieden zijn qua planontwikkeling verder dan de kansrijke gebieden. Op basis daarvan kan het Veenweideprogramma voor deze gebieden geld aanvragen uit o.a. rijksbudgetten. De Groote Veenpolder moet eerst gezamenlijk een plan maken voor een duurzame toekomstige ontwikkeling, . alvorens het Veenweideprogramma het gebied verandert van kansrijk gebied in ontwikkelgebied.

Het Veenweideprogramma 2021-2030 is op dit moment nog een ontwerp-plan waarop zienswijzen zijn ingediend. Vaststelling vind naar verwachting rond de zomer plaats door Provinciale Staten van Fryslân en het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân.

Gevolgen VP 21-30 voor gebiedsproces en pilot Hoogwatervoorzieningen
De landbouw in de Groote veenpolder lijkt het niet eens te zijn met het VP 21-30 en de voorgestelde aanscherping van doelen. Om de doelen te halen moeten er meer vernat worden dan in de Veenweidevisie 2015 was voorgesteld. Dit ervaart de landbouw in het gebied als bedreigend voor de bedrijfsvoering. En dit in de context van andere overheidsmaatregelen die grenzen dreigen te stellen aan de huidige intensieve melkveehouderij. Ook is er twijfel of de gewenste grondwaterstand van 40 cm onder het maaiveld haalbaar is, omdat er grondwater wegstroomt naar de lager gelegen Noordoostpolder.
De landbouw heeft daarom besloten om pas op de plaats te maken met het gebiedsproces, de vaststelling van het VP 21-30 af te wachten en dan te beslissen of en hoe zij verder wil gaan met het gebiedsproces.

Voor de pilot hoogwatervoorzieningen heeft het VP 21-30 geen gevolgen. Wel andersom: door de pilot krijgt de aanpak van funderingsproblematiek meer aandacht in het programma.

gemeente
Weststellingwerf

Vervolg van het gebiedsproces na vaststelling van het VP 21-30
Na vaststelling van het VP 21-30 wordt onderzocht hoe de overheden de samenwerking met alle belanghebbenden kunnen voortzetten. Dit zullen eerst verkennende gesprekken zijn met alle partijen in het gebied waaronder landbouw, natuur en bewoners. Het Veenweideprogramma verwacht dat dit leidt tot overeenstemming over een gezamenlijke aanpak. Dit omdat het Programma er vanuit gaat dat alle partijen uiteindelijk samen verder willen werken aan een duurzame toekomst voor het gebied. De maatregelen uit het veenweideprogramma zijn niet vrijblijvend. Om de doelen te bereiken zijn veranderingen in het gebied nodig. Wat volgt is dan een planproces om maatregelen te bepalen, haalbare (maatregelen met draagvlak) en betaalbare maatregelen. De Groote veenpolder begint aan dit planproces als kansrijk gebied en komt daaruit als een ontwikkelgebied met een haalbaar en betaal plan dat vervolgens gerealiseerd kan worden.

U hebt gevraagd om een gesprek. Het leek ons zorgvuldig om u eerst de nodige relevante informatie te doen toekomen. Wij nodigen u uit voor een gesprek met de heer Stam, regisseur ruimte van onze gemeente en de heer Nederlof van het Veenweideprogramma. De heer Stam zal u benaderen om een concrete afspraak te maken.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

M. Bekkenkamp, afdelingshoofd Ruimte a.i.